

Stora Köpinge Kyrka

av Sten Hagberg

Som namnet **Stora Köpinge** antyder var orten en betydande handelsplats omkring år 1000. Detta tack vare att Nybroån var segelbar upp till Köpinge och platsen lätt kunde försvaras.

Kommersens gjorde att byborna fick ett ekonomiskt uppsving och befolkningen ökade. Den då befintliga kyrkan var för liten. Man började bygga längst i öster med en halvrund absid och sedan ett rektangulärt kor. Därefter byggdes långhuset till. Det breddades såväl norr- som söderut. Taket höjdes också i proportion därtill.

Sedan Vendernas härjning upphört och handel förlades nere vid kusten – Ystad – var storhetstiden förbi och Stora Köpinge försjönk till en obetydlig lantby.

Cirka 500 -600 år senare kom den andra utbyggnaden av kyrkan. En sakristia fogades till korets norra del 1729 och långhuset fick ett sidoskepp 1768 som idag kallas för nykyrkan.

Kyrkans torn som haft en romansk prägel med trubbig utformning fick så sent som 1860 en kraftig, gotisk influerad påbyggnad med hög spira.

KLOCKORNA I STORA KÖPINGE KYRKA.

Stora Köpinge kyrka och gamla kyrkogård med prästgården till vänster.

STORKLOCKAN har inskriptionen ÄRA VARE GUD I HOJDEN OCH FRID Å J ORDEN OCH MÄNNISKORNA EN GOD WILJE.

Klockan blev omgjuten 1758 under Konung Adolpf Fredrics tid av Andreas Wetterholz

klockgjuteff vilket var kunglig klockgjutare.

Ar 1954 blev den ånyo omgjuten av M & E Olssons klockgjuteri i Ystad som bekostades av Sara Perssons donation.

Inskriptionen lyder Då VAR MAGNUS FRENBY KYRKOHERDE SAMT HUGO HAGBERG OCH PER SVENSSON KYRKOVÄRDAR.

LILLKLOCKAN inskription: I HERRANS ÅR 1611 I VERBUM DOMINI MANET IN AETERNUM (Guds ord förbliver evinnerliga). Tyska Borchard Gelgether göt klockan.

Kyrkans praktfulla baldakinaltare från 1610 bär liksom predikstolen italiensk senrenässansprägel med olika stilar från Michelangelo och Rafael. Altaruppsatsens tema är ”Der natt, då Herren Jesus blev förrådd”.

Predikstolen från 1597 är utformad av den anonyme Köpingemästaren. Den femsidiga korgens reliefer föreställer Herdarnas tillbedjan, Korsfästelsen, Uppståndelsen, Pingstundret och Yttersta domen.

Runt kyrkan har alltid funnits en kyrkogård. Denna var i början av 1800-talet för liten och kyrkogården utvidgades först västerut ned till allmänna vägen och 1879 österut till järnvägen. Även denna blev för liten och på grund av dödligheten i engelska och spanska sjukan anlades Nya kyrkogården och togs i bruk 1915.

Dopfunten är en fyrkantig cuppa med dekor och anses härstamma från kyrkans

äldsta byggnadstid. Till dopfunten hör två stora 1600-talsfat av mässing, rikt sirade med motiv från Gamla testamentet.

Församlingens storlek var 2031 invånare 1950. 1999 var invånarantalet 3275 fördelade på Köpingsbro 1096, Nybrostrand 544 och Stora Köpings/Svenstorp 181. Övriga invånare var bosatta utanför tätorterna.

MENIGHETENS PLACERING I STORA KÖPINGE KYRKA 1858.

I alla bänkarne i södra sidan av kyrkan sitter manfolket i följande ordning:

Uti de tre översta bänkarne haver Svenstorps byamän sin plats.

Uti de tre närmaste Kabusa byamän.

Uti de tre efterkommanade L Köpings och Fårarps byamän.

Uti alla öfriga bänkar å manfolkssidan St Köpings byamän

Å motsvarande bänkar i norr sitta hvar bys qvinnfolk mitt emot samma bys manfolk 5

manfolkssidan med undantag av Kabusa qvinnfolk som vanligtvis taga sina plattser närmast tornet under läktaren nederst å qvinnfolkssidan.

De övriga bänkarna å qvinnfolkssidan äro upplåtna åt Köpingsbro gårds herrskap och prästgårdens fruntimmer.

Bänkarna i Nykyrkan äro upplåtna åt åboar och mindre hemmandelar som icke får rum där de övriga åboarna sitta samt åt alla husmän och hantverkare med deras qvinnfolk ävensom de pigor som icke får rum å de förutnämnda qvinnfolksbänkarna.

Läktaren är anvisad åt drängarna i församlingen.

St Köpings d. 20 dec. 1858

Rasmus Esbjörnsson

Kyrkvärd

Anders Håkansson

enl.medgivande

St Köpings kyrka altare och predikstol.